

Nýggj útrokning hjá Landsverki óbrúkilig

EYSTUROYARTUNNIL Bæði løgmaður og landsstýrismaðurin í innlendismálum sáa nú iva um nýggjastu útrokningarnar hjá Landsverki í sambandi við Eysturoyartunnilin

Áki Bertholdsen

Metingarnar hjá Landsverk eru týðningarleysar, óbrúkiligar - og helst eisini skeivar.

Tað halda bæði Kári P. Højgaard, landsstýrismaður í innlendismálum og løgmaður, nú Landsverk hevur roknað seg fram til, at fær eitt privat felag Eysturoyartunnilin at gera, fer hann at vera nógv dýrari fyri føroyska samfelagið, enn ein almennur tunnil verður.

Herfyri spurdu Høgni Hoydal og Aksel V. Johannesen landsstýrismannin nakrar skrivligar spurningar um ætlanina at lata eitt privat felag gera og reka Eysturoyartunnilin.

Í hesum sambandi bað landsstýrismaðurin eisini Landsverk geva sína metingar um málið.

Eftir at hava gjørt nýggjar útrokningar útfrá feskastu upplýsingunum, metir Landsverk, at skal eitt privat felag byggja og reka Eysturoyartunnilin, fer hann at verða 73 til 116 milliónir dýrari um

árið hesi næstu 30 árin, enn tað almenna hevði gjørt hann.

Men tá ið Kári P. Højgaard svaraði teimum báðum løgtingsmonnunum um Eysturoyartunnilin, brúkti hann ikki svarið frá Landsverki.

Hinvegin eru gamlar útrokningar við í svarinum sum vísa, at ein privatur tunnil verður 800 milliónir dýrari enn ein almennur.

– Eg haldi ikki, at hetta eru upplýsingar, sum hava týðning í hesum føri og eg haldi eisini, at hetta eru upplýsingar, sum eru óbrúkiligur í hesum føri, sigur Kári P. Højgaard um hesar nýggju útrokningarnar hjá Landsverki.

Hann vísir sostatt staðliga aftur, at hetta er at halda týðandi upplýsingum aftur fyri Løgtinginum.

– Eg fekk ein politiskan spurning og eg havi svarað politiskt, sigur hann.

Meiningsleyst

Kári P. Højgaard heldur, at tað er meiningsleyst at

taka einstakar lutir um prís og rentu burtúr eini heild og tí hevur svarið hjá Landsverki púra ongan týðning.

Skal spurningurin um Eysturoyartunnilin svarast, má hann svarast út frá eini samfelagsligari heildarmynd og sostatt er talan um ein fíggarligan spurning og ikki ein tekniskan spurning, sum Landsverk skal svarast upp á.

– Fíggarjarfrøði er ikki serfrøði hjá landsverki, staðfestir Kári P. Højgaard.

– Tað ber ikki til at seta krónur og oyru á tunnilin, og meta um rentur og avkast, uttan samstundis eisini at hugsa um tann vágan, sum tann, ið byggir hann, átekur sær.

– Og tann vágin liggur fyrst og fremst í, hvussu nógvir bilar fara at brúka tunnilin og tað vita vit einki um, fyrrenn tunnilin er tikin brúk, sigur Kári P. Højgaard.

Hesum er Kaj Leo Holm Johannesen, løgmaður, samdur í.

Í Rás2, ivast hann í um upplýsingarnar hjá Landsverki yvirhøvur eru rættar.

– Eru upplýsingar sum hann ikki metir, hava týðning fyri málið, má hann eisini meta um, um teir kunnu lýsa málið betur og um teir sostatt skulu leggjast fram.

Løgmaður heldur ikki, at landsverk er rætti stovnur at meta um fígging, lántøku og rentur.

Ivast ikki

Ewald Kjølbro, stjóri á Landsverki ivast hinvegin onga løtu í, at útrokningarnar eru rættar.

Hann sigur, at hann varð biðin um at geva sítt ískoyti til akkurát hendan partin av svarinum.

Men tá ið svarið verður latið víðari til løgtingsmennin, má hann bara staðfesta, at svarið frá Landsverki er ikki tikið við.

10 ár

Kann geva baksláttur

Áki Bertholdsen

Royndirnar hjá Kára P. Højgaard at halda sáttmálan við privata felagið um Eysturoyartunnilin, loyniligan, kann geva baksláttur.

Tað heldur Jóannes Eidesgaard, fyrrverandi landsstýrismaður og løgmaður.

Hann sigur við Rás2, at hetta er púrusta í andsøgn við politiska rákið seinastu árin um opinleiki og gjøgnumskygni í politisku skipanini og í fyrisitingini.

Fáa ikki alt at vita

Nú uppskotið um tunnilin skal fyri Løgtingið, hava løgtingslimir sett upp á, at

teir skulu hava fult innlit í sáttmálan.

Men tað ætlar Kári P. Højgaard ikki!

Hann sigur, at "Tað verður mett gagnligt, at ein avtala um einkarætt ikki er almenn, við tað at hon kann innihalda handilsliga viðkvæmar upplýsingar".

Sostatt er ikki ætlanin, at sáttmálin skal verða almennur.

Kári P. Højgaaard sigur enntá, at avtalan um einkarættin verður ikki almenn, fyrrenn eitt hálv ár aftaná, at tunnilin er tikin í nýtslu.

– Tá ið ein slík áseting skal vera í lógini, má tað vera tí, at tað er gagnligt fyri partarnar,

at almenningurin ikki sleppur at kjakast um tað, sigur Jóannes Eidesgaard.

Hann heldur, at hetta er sera óheppið, tí hetta er størsta íløgan í Føroyum nakrantíð og hetta er eitt mál, sum hevur stóran, almennan áhugað.

Hann sigur, at tað, sum kemur honum fyrst til hugs, er, at sáttmálin er so góður fyri privata felagið, at man hálvavegna skammast av at vera farin so langt.

Baksláttur

Men fyrrverandi løgmaður heldur, at hetta kann geva baksláttur, tí tað kann fáa onkran at hálsa um, sum

annars innast inni tekur undir við einum privatum tunli.

Endamálið við opinleikanum í politisku skipanini, er, at borgaran skal føla seg tryggan við tærum tær avgerðir, sum verða tiknar

– Ein avleiðing av at halda málið loyniligt kann vera, at fólk, sum annars eru samd við Kára P. Højgaard um ein privatan tunnil, fáa illgruna um, at her er okkurt, sum ikki ruggar rætt.

– Og tað kann fáa tey at venda sær ímóti ætlanini, heldur fyrrverandi løgmaður.

Tað verður ikki fyrrenn um eini 10 ár, at tað verður koyrandi ígjøgnum Eysturoyartunnilin, sum privata felagið skal gera.

Tað sæst í uppskotiinum, sum Kári P. Højgaard, tingmaður, fer at leggja fyri Løgtingið á ólvavsøku, og har hann fer at biðja um Løgtingið samtykkja, at hann kann gera sáttmála við eitt privat felag um at fígga, gera, og reka tunnilin.

Annars hevur Kári P. Højggard alment miðað eftir, at tað skuldi vera koyrandi ígjøgnum tunn-

ilin longu í 2018, men eftir tí, sum nú liggur í kortunum, verður tað verri enn so.

Í uppskotiinum stendur, at privata felagið skal hava gjørt eitt forprojekt til verkætlanina í seinasta lagi 31. desember í 2018, ella um fimm og eitt hálv ár.

Tá ið forprojektið er gjørt, skal tað gerast liðugt og tað verður mett at taka minst eitt ár.

Síðani skal sjálvur tunnilin gerast og tað tekur upp ímóti trimum árum.